

कमलामाई नगरपालिका नगरसभाको १३औं अधिवेशन
दोश्रो बैठकमा नगर उपप्रमुख श्री मञ्जु देवकोटाबाट आर्थिक वर्ष
२०८०/८१ को लागि प्रस्तुत बजेट बक्तव्य

बजेट तथा कार्यक्रम, आ.व. २०८०/०८१

कमलामाई नगरपालिका

सिन्धुली

२०८० असार १० गते

कमलामाई नगरपालिका नगरसभाको १३औं अधिवेशन दोश्रो बैठकमा नगर उपप्रमुख श्री मञ्जु देवकोटाबाट आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को लागि प्रस्तुत बजेट बक्तव्य

कमलामाई नगरपालिका, नगरसभा तेह्रौं अधिवेश,
दोश्रो बैठकका सभाअध्यक्ष एवं नगरप्रमुखज्यू,
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,
सभामा उपस्थित नगरसभा सदस्यज्यूहरु,
उपस्थित नगरपालिकाका कर्मचारीहरु,
र उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरुमा हार्दिक स्वागत तथा अभिवादन व्यक्त गर्दछु ।

१. यस महत्वपूर्ण अवसरमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापना र समृद्धिका लागि आफ्नो जीवनको आहुती गर्नु हुने ज्ञात अज्ञात अमर शहीदहरू प्रति हार्दिक श्रद्धा-सुमन अर्पणगर्दै विभिन्न राजनैतिक/समाजिक आन्दोलनका क्रममा घाइते हुन पुगेका नागरिकहरू प्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्न चाहान्छु । आजको यस संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनार्थ राजनीतिक परिवर्तनको नेतृत्व गर्ने नेतागण तथा आम परिवर्तनकारी जनताप्रति हार्दिक आभार र नमन व्यक्त गर्दछु ।
२. नेपालको संविधानको धारा २३० तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ७१ मा बजेट पेश र पारित गर्ने सम्बन्धमा भएको व्यवस्था अनुसार नगरउपप्रमुखको हैसियतले यस गरिमामय सभामा आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई गर्व महसुस भैरहेको छु ।
३. मुलुकको अर्थतन्त्रमा देखिएका समस्या एवं चुनौतीहरुले हामी सबै प्रभावित भैरहेका छौं, अर्थतन्त्रमा देखिएका अप्ठेराहरुलाई हटाउँदै आशा र भरोसाको सञ्चार गर्ने जिम्मेवारीको बोध भएको छ । विस्तारै अर्थतन्त्रमा सुधार आउँदै जाने कुरामा हामीले विश्वास लिएका छौं ।
४. नगरपालिकाले आफूसँग भएको श्रोत साधनको परिणाममुखी उपयोगमा जोड दिँदै आएको र खर्चमा मितव्ययीता अपनाउने नीति अनुरूप चालु खर्च कटौती गर्दै पुँजिगत खर्च बढाउने तर्फ बजेट परिलक्षित रहेको कुरा म यस सम्मानित सभामा जानकारी गराउन चाहन्छु ।
५. कार्यालयका विभिन्न शाखा, उपशाखा, इकाईहरुले गर्ने चालु खर्चको सम्बन्धमा प्रस्तावित बजेटमा केही कटौती गरी प्रस्ताव गरिएको छ । अवस्थाको विश्लेषण गरी गरिएको बजेट कटौतीलाई हामी सबैले मनन गर्नुपर्छ र विनियोजन हुने बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि म सबै सभासदस्यज्यूहरु र कर्मचारी परिवारलाई हार्दिक आग्रह गर्न चाहन्छु ।

६. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधान, प्रचलित कानून, नगरसभा ७ असार, २०८० मा पारित आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को नीति तथा कार्यक्रम, संघ र प्रदेश सरकारले अवलम्बन गरेका नीति, कार्यक्रम तथा बजेट र चालु आर्थिक वर्षमा बजेट कार्यान्वयनको अवस्था समेतलाई आधार मानी तयार गरिएको छ। बजेट तर्जुमाका सिलसिलामा स्थानीय राजश्व परामर्श समिति, श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति, सबै सभा सदस्यज्यूहरु, कर्मचारी परिवार, विभिन्न संघसंस्था, सञ्चार जगत, नगरवासीका सुभावाहरुलाई समेत ध्यान दिइएको छ।
७. नेपालको संविधान जारी भए पश्चात राज्यको शासकीय संरचना ३ तहको सरकारबाट संरचित छ। स्थानीय सरकार जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकार हो। स्थानीय सरकारको रूपमा कमलामाई नगरपालिकाले व्यवस्थापिका, कार्यकारी र न्यायिक अधिकारको प्रयोग गर्दै आएको छ। यस सम्मानित नगर सभामा बजेट तथा कार्यक्रमको अतिरिक्त आर्थिक विद्येयक र विनियोजन विद्येयक समेत प्रस्तुत भई पारित गर्ने कार्यक्रम रहेको छ।

आदरणीय नगरसभाका अध्यक्षज्यू तथा सदस्यज्यूहरु,

८. अब म यस सभासमक्ष चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० को नगरपालिकाको आम्दानी र खर्चको समग्र अवस्थाका सम्बन्धमा संक्षेपमा समिक्षा गर्ने अनुमति चाहन्छु।

आम्दानी तर्फ

९. चालु आर्थिक वर्षको पछिल्लो संशोधित बजेट १ अर्ब ३९ करोड २१ लाख ९ हजार रहेको छ। जसमा असार ७ गते सम्म १ अर्ब १७ करोड ६६ लाख २६ हजार प्राप्त भएको छ। कुल बजेटको ८४ प्रतिशत मात्र आम्दानी प्राप्त भएको देखिन्छ।
१०. संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तिय समानिकरण अनुदानको अन्तिम किस्ताको ५० प्रतिशत मात्र निकाशा प्राप्त भएको त्यस्तै संघीय राजश्व बाँडफाँड बापत रु. १७ करोड ५ लाख ६० हजार प्राप्त हुनुपर्नेमा रु. १० करोड ६७ लाख १० हजार मात्र प्राप्त भएको छ। यसमा लक्ष्य अनुसार प्राप्त हुने अवस्था देखिदैन। अरु शीर्षकहरुमा असार मसान्त सम्ममा लक्ष्य अनुसार आम्दानी हुने अनुमान गर्न सकिन्छ। नगरपालिकाले चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा आन्तरिक आयश्रोत तर्फ ६ करोड ११ लाख अनुमान गरिएकोमा ५ करोड ५५ लाख अर्थात ९१ प्रतिशत प्राप्त भैसकेको छ र यो महिनासम्ममा लक्ष्य अनुसार आन्तरिक आयश्रोत प्राप्त हुने अनुमान गर्न सकिन्छ।
११. नगरपालिकाको आफ्नो आयश्रोत नै आन्तरिक आयश्रोत हो, जसमा यस वर्ष घरबाहाल करबाट सबैभन्दा बढी राजश्व उठेको देखिएको छ। जसमा ६० लाख अनुमान गरेकोमा १ करोड १५

हजार उठिसकेको छ । दोश्रोमा सम्पत्ति कर रहेको छ, १ करोड सम्पत्ति कर उठाउने लक्ष्य रहेकोमा ९४ लाख संकलन भैसकेको देखिएको छ । त्यस्तै गरी विभिन्न आय ठेक्कापट्टा, पसलकवलबाट ६० लाख अनुमान गरिएकोमा ४८ लाख संकलन भै सकेको छ । सिन्धुलीगढी प्रवेश शुल्कबाट ७९ लाख ४७ हजार अनुमान गरिएकोमा ४७ लाख ३२ हजार संकलन भएको छ । सिन्धुलीगढीमा पर्यटनको उच्च संभावना भएकाले थप पर्यटक भित्र्याउन सके आन्तरिक राजश्वमा समेत बढोत्तरी हुने देखिन्छ ।

खर्च तर्फ

१२. चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० को असार ७ गते सम्म नगरपालिकाको अनलाईन विधुतिय तथ्यांक सुत्र सफ्टवेयर अनुसार कुल बजेट १ अर्ब ३९ करोड २१ लाख ९ हजार रहेको र चालु तर्फ विनियोजन ८३ करोड ३२ लाख २९ हजार र पूँजिगत तर्फ ४९ करोड ५ लाख ८० हजार रहेको छ र हाल खर्च भएको प्रतिशतमा चालु तर्फ ७६.१२ र पूँजिगत तर्फ ६१.१७ प्रतिशत खर्च भएको छ । यसमा चालु तथा पूँजिगत दुवै गरी कूल खर्च प्रतिशत ६७.१९ रहेको छ ।
१३. चालु आर्थिक वर्षमा मुख्य केही क्षेत्रहरुमा भएको खर्चलाई हेर्दा सबैभन्दा बढी शिक्षा क्षेत्रमा खर्च भएको देखिएको छ । शिक्षा क्षेत्रमा ३५ करोड ६० लाख खर्च भएको छ । दोश्रोमा कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक तर्फ १७ करोड ९६ लाख खर्च भएको छ । तेस्रोमा यातायात पूर्वाधारमा १४ करोड ९९ लाख खर्च भएको छ । चौथोमा भवन, आवास तथा शहरी विकासमा ६ करोड ६८ लाख खर्च भएको छ । पाँचौंमा स्वास्थ्यमा ४ करोड ९५ लाख खर्च भएको छ र यसै गरी छैठौं स्थानमा खानेपानी तथा सरसफाईमा २ करोड ३६ लाख खर्च भएको देखिएको छ ।

आदरणीय नगरसभाका अध्यक्षज्यू तथा सदस्यज्यूहरु,

१४. अब म आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट तथा कार्यक्रम पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु । आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा बजेटका उद्देश्य हासिल गर्न मैले देहाय अनुसारका क्षेत्रगत र कार्यक्रमगत प्राथमिकताका योजनाहरु निर्धारण गरेकी छु ।
- नगरपालिकाले प्रवाह गर्ने सेवालार्ई सरल सहज, चुस्त र दुरुस्त बनाउने खालका योजना तथा कार्यक्रमहरु ।
 - उत्पादनमूलक तथा गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुर्याउने योजनाहरु ।
 - लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण अभिवृद्धि हुने योजना तथा कार्यक्रमहरु ।

- दीगो विकास, वातावरणीय संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गर्न सघाउ पुर्याउने योजनाहरु ।
- भाषिक तथा सास्कृतिक पक्षको जगेर्ना र सामाजिक सद्भाव तथा एकता अभिवृद्धिमा सघाउ पुर्याउने योजनाहरु ।
- आर्थिक, सामाजिक, भौतिक पूर्वाधार विकास मार्फत राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा टेवा पुर्याउने खालका योजनहरु ।

१५. कमलामाई नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को लागि स्वीकृत भएको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमलाई साकार पार्न कुल बजेट रु. १ अर्ब ३९ करोड ४१ लाख ३४ हजार ६ सय २९ र पैसा ६५ अनुमानित बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ । यस बजेटको आम्दानीको श्रोत निम्न बमोजिम तय गरिएको व्यहोरा म सम्मानित सभामा पेश गर्न चाहन्छु ।

- अल्या मौज्दातको रुपमा रु.७ करोड अनुमान गरिएको छ ।
- आन्तरिक श्रोतको अनुमान रु. ८ करोड गरिएको छ ।
- वित्तीय हस्तान्तरण भई संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान रु. ७७ करोड ७७ लाख ।
- वित्तीय हस्तान्तरण भई प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान रु. ७ करोड ७९ लाख ८६ हजार ।
- संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने राजश्व बाँडफाँड (मुल्य अभिवृद्धी कर र अन्तशुल्क) को रकम रु. १६ करोड ७१ लाख २६ हजार ।
- प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने राजश्व बाँडफाँड बापतको सवारी कर रकम रु. ११ करोड ९२ लाख ७२ हजार ६ सय २९ र पैसा ६५ ।
- नगर विकास कोषबाट ऋण प्राप्ति (सिटी हल निर्माणका लागि) रु. ३ करोड ।
- विज्ञापन कर ठेक्का बाट रु. ५ लाख ।
- वन रोयल्टी बाँडफाँडबाट रु. ४० लाख ।
- हुंझा, गिट्टी, बालुवा (दहत्तर बहत्तर) बाँडफाँडबाट रु. २ करोड
- मालपोत रजिष्ट्रेशन बाँडफाँडबाट रु. ४ करोड ५० लाख
- विभिन्न मेला, उत्सवको मनोज्ञन कर रु. ५० हजार
- नगद लागत सहभागितामा हुने कार्यका लागि प्राप्त रु. २५ लाख

आदरणीय नगरसभाका अध्यक्षज्यू तथा सदस्यज्यूहरु,

१६. पेश भएको आय अनुमानलाई आधार मानी महत्वपूर्ण तपसिल बमोजिमका क्षेत्रहरु र विषयहरुमा बजेट विनियोजन गरिएको छ । यसबाट नगरपालिकाले लिएको नीति तथा कार्यक्रमको लक्ष्य प्राप्ति तर्फ बजेट उन्मुख रहनेछ भन्ने मैले आशा अनि विश्वास लिएकी छु । बजेटको विस्तृत विवरण विनियोजन विद्येयक २०८० का विभिन्न अनुसुचिहरुमा प्रस्तुत गरिएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

तपसिल

नगरका प्राथमिकता तथा महत्वमा राखिएका योजना तथा कार्यक्रमहरु

- १) कमलामाई नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको व्यवस्थित प्रशासनिक भवन नहुँदा कार्यालयबाट जनतालाई सेवा प्रवाहमा विभिन्न समस्याहरु भेल्लु परिरहेको छ । जनतालाई सहज ढंगले गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्न प्रशासनिक भवनको निर्माणको अपरिहार्य देखिएकोले आ.व.२०८०/८१ बाट व्यवस्थित प्रशासनिक भवन निर्माणको कार्य शुरु गरिनेछ । यसको लागि यस वर्ष ४ करोड ५० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- २) आफ्नै वडा कार्यालय भवन नभएका वडाहरुमध्ये १ वटा नयाँ वडा कार्यालय प्रशासनिक भवन निर्माण बहुवर्षीय कार्यक्रम अन्तर्गत नयाँ वडा कार्यालयका लागि रु. ८० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- ३) वडा नं.१३ को वडा कार्यालय भवन निर्माण निरन्तरताको लागि रु. १ करोड विनियोजन गरिएको छ ।
- ४) वडागत योजना तथा कार्यक्रमहरुको लागि वडा समिति मार्फत प्रस्ताव हुने योजना/कार्यक्रमहरुका लागि रु. १४ करोड विनियोजन गरिएको छ ।
- ५) बढ्दो शहरीकरण र फोहोरमैलाको उचित व्यवस्थापन गर्न डम्पिङ साइट निर्माण वडा नं. ८, ९, १०, १३ र १४ का लागि बहुवर्षीय रुपमा उपयुक्त स्थान छनौट गरी निर्माण गरिनेछ, यसका लागि रु. ४० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- ६) पर्यटकीय क्षेत्रको विकास र विस्तार गर्दै लैजाने नीति अनुरूप चँदाहा टप्पु क्षेत्र पर्यटकीय पूर्वाधार अन्तर्गत ताल निर्माण (बहुवर्षीय) कार्यक्रमका लागि रु. २५ लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- ७) आगलागीको विपद् व्यवस्थापनका लागि दमकल खरिद साभेदारी कार्यक्रम उद्योग बाणिज्य संघ सिन्धुलीको साभेदारीमा खरिद गरिने छ, यसको लागि नगरपालिकाबाट रु. ३० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- ८) खेलकुदको प्रवर्द्धन र विकासका लागि खम्बेचौर प्याराफिट निर्माण (बहुवर्षीय) कार्यक्रमका लागि रु. ४० लाख विनियोजन गरिएको छ ।

- ९) कमलामाई नगरपालिका वडा नं. ६ मा अटो पार्क निर्माणका लागि रु. २० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- १०) सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सुविधा र सहजताका लागि छात्रवास निर्माण- गौमती मा.वि. क.न.पा. - ६, कमला जनज्योति मा.वि. सिलामे क.न.पा-५, नवज्योति बहिरा मा.वि. जसेदमार क.न.पा.-६ निर्माणको लागि रु. ६० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- ११) बह्रदो शहरीकरण र वातावरणीय प्रभावलाई ध्यान दिदै यस नगरक्षेत्रमा तरल फोहोरलाई व्यवस्थापन गर्ने स्लज ट्रिटमेन्ट केन्द्र २ स्थानमा भिमान र सिन्धुलीको उपयुक्त स्थानमा निर्माण गरिनेछ । स्लज ट्रिटमेन्ट केन्द्र मार्फत चर्पी र अन्य स्थानबाट निस्कने फोहोरलाई प्रशोधन गरी मल उत्पादनमा समेत सहयोग पुग्ने छ । यसको लागि रु. २४ लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- १२) ग्वाड करिडोर निर्माणको निरन्तरताका लागि रु. ३० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- १३) स्वदेश, विदेशको मुख्य आकर्षणको केन्द्रको रूपमा रहेको सिन्धुलीगढीको पर्यटन पूर्वाधार विकास कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ, पर्यटन अभिवृद्धिका लागि सिन्धुलीगढी क्षेत्रमा बालउद्यानको निर्माण गरिनेछ । यसको लागि रु. ८५ लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- १४) बसपार्क स्टल निर्माणका लागि रु. १२ लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- १५) कमलामाई मन्दिर पूर्वाधार निर्माणका लागि रु. १२ लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- १६) विपन्नता न्युनिकरण गर्न विपन्न लक्षित कार्यक्रम अन्तर्गत नगरपालिकाको वडा नं. १, वडा नं. ११, वडा नं.१२, वडा नं. ८ र वडा नं. १३ मा लक्षित विपन्न परिवारलाई बाखा अनुदान कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याईनेछ । यसको लागि रु. ६० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- १७) स्वर्गद्वारी घाट निर्माणका लागि रु. ७ लाख ५० हजार विनियोजन गरिएको छ ।
- १८) कमलामाई नगरपालिका - ६ पार्क निर्माणका लागि रु. १० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- १९) एक वडा एक प्राथमिक योजना छनौट गरी कार्यान्वयन गर्न रु. १ करोड १२ लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- २०) हाइ मास्ट लाईट (High Mast Light) तथा सि.सि. क्यामरा विस्तारका लागि रु.३० लाख विनियोजन गरिएको छ ।

- २१) प्रदेश सरकारबाट प्राप्त भएका समपुरक योजनाहरुको लागि ५० प्रतिशत नगरपालिकाबाट साभेदारी गरी सो कार्यक्रमका लागि कुल रु. ६ करोड ३० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- २२) संघीय सरकारबाट प्राप्त समपुरक योजनाहरुको लागि नगरपालिकाबाट ५० प्रतिशत लागत साभेदारी हुने गरी सो कार्यक्रममा कुल बजेट रु. ५ करोड १० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- २३) संघ तथा प्रदेशबाट प्राप्त भएको विशेष र सशर्त अनुदानमा प्राप्त भए अनुसार नै खर्च हुने अनुमान पेश गरिएको छ । यसको विस्तृत विवरण विनियोजन विद्येयकको अनुसूचीहरुमा उल्लेख गरिएको छ ।
- २४) कर्मचारी कल्याण कोषका लागि रु. ३० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- २५) पुँजिगत अनुसन्धान तथा परामर्श कार्य (डि.पि.आर.) का लागि रु. ५० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- २६) सिटी हल निर्माणको लागि नगरविकास कोषसँग साभेदारी कार्यक्रमका लागि रु. १ करोड २० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- २७) मर्मत संभार कोषका लागि रु.१० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- २८) नगर स्वरोजगार कोष का लागि रु. ५० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- २९) प्रकोप व्यवस्थापन कोषका लागि रु. ५० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- ३०) कार्यालयको प्रशासन तथा सञ्चालन कार्यका लागि रु.२३ करोड ३२ लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- ३१) सडकबोर्ड, नेवा लगायतको कार्यक्रमका लागि म्याचिङ्ग रु. ५० लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- ३२) नगरपालिकाको साँवाव्याँज फिर्ता वित्तीय व्यवस्थाका लागि रु. ४० लाख विनियोजन गरिएको छ ।

आदरणीय नगरसभाका अध्यक्षज्यू तथा सदस्यज्यूहरु,

विषयगत क्षेत्र तथा शाखागत योजना कार्यक्रमहरु

- ३३) नगरको शिक्षा विकासका विभिन्न कार्यक्रमहरुका लागि संघ तथा प्रदेशबाट प्राप्त हुने सशर्त अनुदान बाहेक रु. ४ करोड १९ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- ३४) नगरको कृषि क्षेत्रको विकासको लागि संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने सशर्त अनुदान बाहेक नगरपालिकाबाट ५६ लाख ५० हजार बजेट कृषि क्षेत्रमा विनियोजन गरिएको छ ।
- ३५) नगरको पशु विकास तर्फ संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने सशर्त अनुदान बाहेक रु. ६६ लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- ३६) स्वास्थ्य क्षेत्रको लागि संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तीय हस्तान्तरण बाहेक नगरपालिकाले रु. ७१ लाख ५४ हजार बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- ३७) खानेपानी सरसफाई, वन, पर्यटन, विपद् तथा वातावरण क्षेत्रका लागि नगरपालिकाबाट रु. ४६ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- ३८) भवन तथा बस्ती विकास (घर नक्सा) कार्यक्रमका लागि रु. ४ लाख ५५ हजार विनियोजन गरिएको छ ।
- ३९) सामाजिक क्षेत्र अन्तर्गत लक्षित क्षेत्र, वर्ग, लिङ्ग, समुदाय आदिको हित र कल्याण तथा समग्र सामाजिक हित अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यका साथ कार्य गर्न रु. ८० लाख ६० हजार बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- ४०) नगरपालिकाका उद्योग, व्यावसायको प्रवर्द्धन र विकासका लागि रु. २१ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- ४१) नगरक्षेत्रको सहकारीहरुको हितको अभिवृद्धि गर्न रु. ८ लाख ६५ हजार बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- ४२) न्यायीक समितिबाट प्रवाह हुने न्यायीक कार्यक्रम र मेलमिलाप कार्यक्रमको लागि रु. १७ लाख ६० हजार रकम विनियोजन गरिएको छ ।

- ४३) आन्तरिक राजश्व सदृढीकरण गर्न गरिने क्रियाकलाको लागि रु. ७ लाख बिनियोजन गरिएको छ ।
- ४४) आर्थिक प्रशासनलाई चुस्त दुरुस्त राखि कार्यसम्पदान गर्ने कार्यका लागि रु. ६ लाख ७५ हजार बिनियोजन गरिएको छ ।
- ४५) योजना तथा पूर्वाधार विकासका कार्यहरुमा सहयोग पुर्याउने विभिन्न कार्यहरुका लागि रु. १८ लाख ५० हजार बिनियोजन गरिएको छ ।
- ४६) सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरण इकाईको विभिन्न कार्यहरुका लागि नगरपालिका बाट रु. १२ लाख २५ हजार बिनियोजन गरिएको छ ।
- ४७) सूचना प्रविधिको विकास र सुदृढीकरणका लागि रु. ४६ लाख बिनियोजन गरिएको छ ।
- ४८) नगरपालिकाको प्रशासन व्यवस्थापनका लागि रु.६ लाख ५० हजार बिनियोजन गरिएको छ ।
- ४९) आन्तरिक लेखापरीक्षण इकाईलाई रु.३ लाख बिनियोजन गरिएको छ ।
- ५०) प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यका लागि साभेदारी कार्यक्रम सहित रोजगार इकाई लाई रु. ५ लाख ६० हजार बिनियोजन गरिएको छ ।
- ५१) ऐलानी तथा अव्यवस्थित जग्गा अभिलेखीकरण कार्यका लागि इकाई अन्तर्गत रु. १२ लाख २० हजार बजेट बिनियोजन गरिएको छ ।
- ५२) सिन्धुलीगढी युद्ध संग्रहालयको दैनिक प्रशासन संचालन स्वरुप रु. ३ लाख ५० हजार बिनियोजन गरिएको छ ।
- ५३) नगरको खेलकुद विकासको लागि नगरपालिकाले रु. ३१ लाख ५० हजार बजेट बिनियोजन गरेको छ ।

आदरणीय नगरसभाका अध्यक्षज्यू तथा सदस्यज्यूहरु,

१७. नगरपालिको प्रशासनिक सुधार, मितव्ययी र सुशासनयुक्त कार्यक्रमहरु संचालन गरी नगरले निर्धारित गरेका लक्ष्य हासिल हुने विश्वास लिएकी छु । हामीबाट सञ्चालित विकासका गतिविधिहरुले समयमा नै लक्ष्य हासिल गरी जनअपेक्षा पुरा गर्न हामी जनप्रतिनिधि तथा

कर्मचारी सबैको उच्च निष्ठा, प्रतिवद्धता र सकरात्मक सोचका साथ अघि बढ्न आवश्यक रहेको छ ।

१८. नगरपालिकाको अधिकाक्षेत्र भित्र पर्ने विभिन्न विषय, क्षेत्र र क्रियाकलापहरूमा नगरपालिकाले कर लगाउन पाउने, शुल्क दस्तुर लिन पाउने, दण्ड जरिवान लिन पाउने व्यवस्था भए अनुसार आन्तरिक आयश्रोतका विभिन्न करका दरहरू, शुल्क एवं दस्तुरका दरहरू समेटेर कार्यपालिकाबाट पारित भै आएको आर्थिक विद्येयक २०८० यस गरिमामय सभामा यहाँहरू समक्ष पेश भै सकेको छ । यसमा आवश्यक छलफल र स्वीकृतिका लागि पेश गर्न चाहन्छु ।
१९. बजेटको आम्दानी र खर्च समेटिएको विनियोजन विद्येयक २०८०, कार्यपालिकाबाट स्वीकृति भए अनुसार यस सम्मानित सभामा छलफल र स्वीकृतिका लागि पेश गर्न चाहन्छु । विनियोजन विद्येयकमा अनुसूचीहरूका रूपमा आय र व्ययका विभिन्न विवरणहरू राखी प्रस्तुत गरेकी छु ।

अन्त्यमा,

२०. आधुनिक सूचना तथा प्रविधिको उच्चतम प्रयोग गरी स्थानीय शासन तथा सेवा प्रवाहलाई सरल, सहज र पहुँचयोग्य बनाउने मुख्य ध्येय रहेको छ ।
२१. सबै नगरवासीलाई नगरको विकास प्रयास र नगरवासीको जीवनस्तरमा उल्लेखनीय रूपमा परिवर्तन ल्याउने अभियानमा एकजुट हुन समेत हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।
२२. बजेट तर्जुमा प्रक्रियामा साथ र सहयोगका लागि नगरप्रमुखज्यू, सभासदस्यज्यूहरू र अहोरात्र खटिने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत कर्मचारीहरू, सल्लाह, सुझाव र प्रतिक्रिया दिनुहुने सञ्चार माध्यम, विभिन्न संघसंस्था, विकास साभेदार तथा नगरवासी सबै प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु । यस बजेटको सफल कार्यान्वयनमा सबै पक्षहरूको सहयोगको समेत अपेक्षा गरेकी छु ।

धन्यवाद ।

मन्जु देवकोटा

नगरउपप्रमुख

मिति : २०८०/०३/१०